voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 21 november 2023

Openbaar

Onderwerp	Voorstel tweede wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland
Versienummer	
Portefeuillehouder	A. Spaans
Informant	Wilco IJzerman
Afdeling	Fysieke Leefomgeving
Telefoon	(038) 498 2832
Email	W.IJzerman@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	7.3.4 We voorkomen gezondheidsrisico's door verontreiniging van bodem, grondwater, lucht, geluid of externe veiligheid
Begroting wijzigen	Nee
Dekking ten laste van	N.v.t
Bijlagen	1 Brief gezamenlijke toezending GR-en.pdf; 2.0 OD - 20231016 aanbiedingsbrief voorstel tweede wijziging Gemeenschappelijke Regeling OD IJsselland.pdf; 2.1 OD - 20231005 2e wijziging GR OD IJsselland.pdf; 2.2 OD - 20231005 toelichting bij 2e wijziging GR OD IJsselland.pdf; 2.3 OD - 20231005 geconsolideerde versie GR OD IJsselland.pdf; 2.4 OD - Bijlage bij Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland.pdf.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de tweede wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst IJsselland en hierover geen zienswijze in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Datum 21 november 2023

Inleiding
De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland heeft als doel het creëren van meerwaarde op het gebied van de fysieke leefomgeving en veiligheid. Concreet gaat het om het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieutaken en advisering omtrent bodem, geluid, externe veiligheid en lucht. Voor de provincie Overijssel en Ommen voert de Omgevingsdienst IJsselland (hierna: OD) ook bouwtaken uit. Binnen de OD werken 11 gemeenten en de provincie Overijssel samen.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst IJsselland stelt het college voor de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst IJsselland aan te passen. Er zijn twee concrete aanleidingen om de regeling te wijzigen, namelijk:
1. een evaluatie van de regeling en
2. wetswijzigingen die nopen tot aanpassing van de regeling.

Proces voorafgaand
Om dat doel goed voor het voetlicht te brengen ontving u daarover in 2022 en 2023 een aantal keren notities van de griffiers kring IJsselland en de bestuurssecretarissen van 4 gemeenschappelijke regelingen in IJsselland. Op 21 april organiseerden zij een werkconferentie om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Deze werkconferentie was een initiatief van de griffiers kring IJsselland en de directie/bestuurssecretarissen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan alle gemeenten in IJsselland deelnemen (Veiligheidsregio IJsselland, GGD IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland, Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Doel van de conferentie was om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Ook om een beeld te krijgen van wensen, die leven bij raads- en statenleden. Ook was er ruimte voor een gezamenlijk gesprek over de opvattingen en wensen van raads- en statenleden met betrekking tot de aanpassingen in de Wgr.

Planning komende tijd
De wetgever heeft bepaald, dat gemeenten en samenwerkingsverbanden de GR-en moeten aanpassen voor 1 juli 2024. Dit leidt tot de volgende planning:
- Toezending voorgestelde wijzigingen en conceptregelingen aan de colleges en gemeenteraden: rond 16 oktober 2023 (met deze brief). De toezending aan de gemeenteraden gebeurt om de colleges te ondersteunen, want zij moeten de voorstellen gedurende acht weken voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorleggen. Rekening houdend met de zienswijzetermijn voor de raden van 8 weken en voorbereiding richting college en met het oog op de stappen die nog volgen ontvangen we graag een reactie vóór 1 januari 2024.
- Bespreking van reacties en zienswijzen en van eventuele aanpassingen in de conceptregelingen: februari-maart 2024. Daarna toezending aan de colleges voor goedkeuring door gemeenteraden en besluitvorming in colleges. De termijn voor goedkeuring door de raden bedraagt 13 weken. Een snellere reactie is uiteraard ook mogelijk.
- Na de goedkeuring kunnen de colleges de wijzigingen van de GR-en vaststellen.
- Als in de vergadering van het AB van GGD IJsselland blijkt dat meer dan twee-derde van de colleges dit hebben gedaan kan het AB constateren dat de wijziging van de GR tot stand is gekomen.
- Gevolgd door bekendmaking in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep).

Het college van B&W moet voordat besloten wordt de GR te wijzigen de gemeenteraad in de gelegenheid stellen om een zienswijze in te dienen.

Datum 21 november 2023

Aan de raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de tweede wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst IJsselland en hierover gelet op het zorgvuldig doorlopen proces geen zienswijze in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Beoogd effect
De raad te informeren over de tweede wijziging tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland.

Argumenten
1.1 Evaluatie van de regeling
Bij de oprichting van de OD in 2017 is de verplichting opgelegd aan het Algemeen Bestuur van de OD om de regeling te evalueren. Het Algemeen Bestuur heeft uitvoering gegeven aan deze verplichting. Er is aan twee onafhankelijke adviseurs gevraagd om de regeling te evalueren. Zij hebben daartoe gesprekken gevoerd met bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordigers van de 11 gemeenten en de provincie. Daarnaast hebben zij een gesprek gevoerd met het managementteam van de OD. Vervolgens hebben zij op basis van hun expertise een voorstel tot wijziging van de regeling gedaan. Het Algemeen Bestuur van de OD heeft op 5 oktober jl. besloten dit voorstel ter besluitvorming aan het college voor te leggen.

1.2 Wetswijzigingen
De hiervoor genoemde adviseurs hebben een voorstel gedaan voor het aanpassen van de regeling aan de komst van de Omgevingswet en de gewijzigde Archiefwet. Voor wat betreft de implementatie van de gewijzigde Wgr, is het voorstel tot stand gekomen in samenwerking met de andere drie regiobrede GR-en in IJsseland (het Regionaal Serviceteam Jeugd, de GGD en de Veiligheidsregio). Om die reden is gekozen voor een gezamenlijke aanbieding van de vier aangepaste concept gemeenschappelijke regelingen.

1.3 Zorgvuldig doorlopen proces
De concept regeling is tot stand gekomen tijdens een zorgvuldig doorlopen proces en om die reden stellen wij uw raad voor om geen zienswijze in te dienen. De evaluatie heeft plaatsgevonden door twee onafhankelijke adviseurs in goed overleg met betrokkenen (zie ook 1.1). Het onderdeel implementatie gewijzigde Wgr is in samenwerking met de andere drie regiobrede GR-en in IJsselland gedaan (zie ook 1.2). Gezamenlijk zijn aan uw raad brieven en notities gestuurd om u op de hoogte te houden van de voortgang. Daarnaast zijn gezamelijke digitale informatiesessies gehouden voor raden en Staten en is op 21 april 2023 een fysieke werkconferentie georganiseerd. Het Algemeen Bestuur van de OD heeft zich bij het opstellen van het voorstel mede laten leiden door de uitkomsten van deze werkconferentie.

Toelichting
Op 1 juli 2022 is de herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Gemeenten en waterschappen hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun gemeenschappelijke regelingen daarop, voor zover nodig, aan te passen. Deze herziening van de Wgr moet ervoor zorgen dat de gemeenteraden en besturen van de waterschappen meer inhoudelijke sturingsmogelijkheden krijgen. Eind 2022 heeft u een informatiebrief ontvangen over deze wijziging van de Wgr.

In de ‘Toelichting gezamenlijke aanbieding concept gemeenschappelijke regelingen’ en de "aanbiedingsbrief voorstel tweede wijziging Gemeenschappelijke Regeling OD IJsselland" wordt

ingegaan op het proces dat doorlopen is om te komen tot dit voorstel. Ook wordt inhoudelijk ingegaan op de voorgestelde wijzigingen van de GR. Ook is uw raad in de gelegenheid gesteld mee te praten over de voorgestelde wijziging.
Aangezien de Omgevingsdienst een uitvoeringsorganisatie is en daarmee beleidsarm, wordt geadviseerd terughoudend om te gaan met de nieuwe sturingsmogelijkheden. Wel is de mogelijkheid opengehouden om als dat later wenselijk blijkt, alsnog invulling te geven aan de mogelijkheden die de herziening van de wet geeft. De wijziging is ook aangegrepen om enkele technische en redactionele verbeteringen in de GR OD aan te brengen.

De vijf belangrijkste punten uit de herziening van de Wgr worden hieronder kort toegelicht.

1. Een gemeenschappelijke adviescommissie (art 17)
De OD is een uitvoeringsorganisatie en daarom is de gemeenschappelijke adviescommissie niet opgenomen. Mochten de algemene besturen en raden unaniem van mening zijn dat een dergelijke commissie er (op een later moment) toch moet komen, dan geeft de nieuwe Wgr hun dit recht.

2. Actieve informatieplicht (art 14, 19 en 22)
De voorzitter en het dagelijks en algemeen bestuur van de Omgevingsdienst geven aan de vertegenwoordigende organen, indien daartoe door een of meer leden van deze organen wordt gevraagd schriftelijk alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerde en te voeren bestuur nodig zijn.

3. Extra zienswijzemogelijkheden (art 23)
De OD kent al een ruime verplichting tot het vragen van zienswijzen aan de raden en staten van de verbonden partijen. Desondanks zou het kunnen zijn dat het algemeen bestuur van de OD alsnog eerst een zienswijzeprocedure wil opstarten voor een bepaald onderwerp om draagvlak te peilen of om alternatieven op te halen. Daarom is in de tekst van de GR opgenomen dat het algemeen bestuur van de OD, wanneer het daartoe aanleiding ziet, het dagelijks bestuur kan opdragen de raden en algemene besturen om een zienswijze te vragen.

4. Participatiemogelijkheden (art 24)
Omdat het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst nagenoeg geen formele besluiten neemt, zijn er geen besluiten die verplicht aan een participatietraject worden onderworpen, anders dan wanneer dit wettelijk verplicht al geldt (bijv. besluiten in het kader van de begrotingscyslus). Ook hier geldt; gaat het om ingrijpende besluiten, dan is in de GR een bepaling opgenomen dat het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst alsnog kan beslissen een participatietraject in te zetten. Het dagelijks bestuur regelt daarbij zelf de procedure van dit traject, waarbij in elk geval ingezetenen en belanghebbenden bij het besluit in de gelegenheid moeten worden gesteld inspraak te leveren. Er moet dus een zorgvuldige afweging worden gemaakt van de te betrekken partijen en ingezetenen, zodat deze representatief is voor de gehele groep van belanghebbenden dan wel inwoners. Daarnaast moet een zorgvuldige keuze worden gemaakt tussen het doel van de participatie: is dat louter tijdig informeren, input ophalen, beraadslagen enz.

De vier regiobrede GR-en (het Regionaal Serviceteam Jeugd, de GGD, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst IJsselland) hebben hun voorstel zoveel mogelijk afgestemd, waar het de implementatie van de gewijzigde Wgr betreft. Hierbij wordt opgemerkt dat de participatiebepaling van de OD afwijkt van die van de andere drie regiobrede GR-en. De reden hiervoor is gelegen in het feit

dat de OD uit naam van haar deelnemers veel juridische besluiten neemt met rechtsgevolgen voor ingezetenen, bedrijven en belanghebbenden. Inspraak op die besluiten loopt via wettelijke procedures met strakke beslistermijnen. De andere GR-en zijn voornemens een tekst op te nemen waarbij ingezetenen en belanghebbenden het DB kunnen verzoeken om een participatietraject. Dit is voor de OD niet wenselijk omdat daarmee de indruk wordt gewekt dat afgeweken kan worden van de wettelijke procedures voor de vele juridische besluiten die de OD namens haar deelnemers neemt.

5. Financiële gevolgen uittreding (art 32)
De Wgr schrijft voor de voorwaarden te regelen waaronder een deelnemer kan uittreden uit de GR. In artikel 32 van de concept GR is deze verplichting uitgewerkt. In dit artikel worden geen concrete bedragen of percentages genoemd, maar is de verplichting opgenomen dat op verzoek van het dagelijks bestuur in afstemming met de uittredende partner door een onafhankelijk deskundige een uittredingsplan wordt opgesteld. Dit plan bevat in ieder geval de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die gedurende een periode van vijf jaar het directe gevolg zijn van de uittreding. Verder bevat artikel 32 enkele bepalingen over de betrokkenheid van alle partijen bij de uiteindelijke vaststelling van het uittredingsplan door het AB.

Risico's
Geen

Financiën
Geen

Communicatie
N.v.t

Vervolg
Nadat iedere deelnemer aan de GR de mogelijkheid heeft gehad om zienswijzen in te dienen over de voorgestelde wijzigingen van de GR, zal het bestuur van de GR op die zienswijzen reageren en daar de gewijzigde GR (mogelijk) op aanpassen. Daarna zal de gewijzigde GR nogmaals aan uw raad worden voorgelegd, met het verzoek om hiermee in te stemmen. Beoogde datum van inwerkingtreding van de wijzigingen is voor 1 juli 2024.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 21 november 2023